

1761 26/5 14: 1. Beh. af F. t. L. om Till. t. L. om Erstatningsansvar for Skade ved Jernbanedrift. 1762

f. Eks. en Jernbaneulykke, saa er der ikke noget i Vejen; det er erkendt fra alle Sider, at Jernbanerne skal betale den Skade, der er forvoldt derved. Der er givet ret store Erstatninger, ikke blot til Personer her i Landet, men ogsaa til Personer i Udlandet, som har lidt Skade ved Jernbaneulykker her i Landet. En Mand kan jo ikke bede sig fritaget for at faa en Jernbane over sin Ejendom, og det synes derfor rimeligt, at hvis han lider noget Tab ved denne Jernbanedrift, bliver dette erstattet af Samfundet eller Jernbanen. Bygninger kan man jo forsikre, men der er mange andre Ting, man ikke kan forsikre, f. Eks. Plantager og Marker, for disse Tings Vedkommende yder Selskaberne ikke en Erstatning, der svarer til deres virkelige Værdi. Dersom dette Lovforslag vedtages, maa Forsikrings-selskaberne i hvert Fald forhøje Brandpengene for Bygningernes Vedkommende, fordi de da vil faa en større Risiko, end de havde tidligere. Og ved fremtidige Ekspropriationer maa Lodsejerne forlange større Erstatning. Det synes lidt mærkeligt, at man nu vil gaa til at lade Privatpersoner bære saa store Tab; tidligere er der baade fra Statsbanerne og private Jernbaner udbetalt Erstatning ikke blot for Brandskade paa Bygninger, men ogsaa paa Plantager og andre Ting. Nu er man imidlertid blevet bange, fordi en Højesteretsdom synes at ville slaa den Praksis fast, der hidtil har været gældende. At Brandforsikrings-selskaberne ikke synes godt om et saadant Lovforslag, er ret givet, der brænder meget her i Landet, vi er nu oppe paa et Beløb af 20 Mill. Kr. om Aaret i Brandpenge, det er jo en betydelig Sum. Brandforsikrings-selskaberne gør adskilligt for at hemme de mange Brande og for at komme dem til Livs, som enten forsætlig eller ved Uforsigtighed er Skyld deri. Naar Brandforsikrings-selskaberne er meget imod et saadant Lovforslag, vil jeg ikke sige, at det just er paa Grund af de store Tab, der forvoldes derved. Tabene ved den Art Skader har endnu ikke andraget saa forfærdelig store Summer, maaske en 50,000 Kr. om Aaret, men Selskaberne er meget mere imod det paa Grund af den Tendens, der ligger i, at man vil fritage Skadevolderen for den Erstatningspligt, som jeg synes, han billigvis

skulde have, og det synes at være et Slag imod alle disse sunde Bestræbelser, man søger at fremme for at komme de mange Brandskader til Livs. Man bliver ogsaa lidt usikker, naar man i Motiverne til Forslaget blandt andet læser følgende: „de foran nævnte Sikkerhedsbestemmelser overholdes formentlig nøje.“ Vi har jo alle sammen set, hvorledes Ilden fra Lokomotiverne kan gøre Fortræd langs med Jernbanerne, hvor Skraaninger og Skovkanter er svedne af af Ilden fra Lokomotiverne. Dersom Sikkerhedsbestemmelserne er iagttagne nøje, maa det i alt Fald være ret daarlige Sikkerhedsbestemmelser, der er trufne, og det synes jo, som om Ministeren ikke er saa ganske sikker paa, at de er helt gode, for der staar siden hen i Motiverne, at man er sindet at træffe Bestemmelser til yderligere Betryggelse mod Skade ved Ildebrand, foraarsaget af Jernbanerne. Det er naturligvis godt, at Ministeren er sindet at gøre noget i den Retning, men det er ikke nok. I alle Tilfælde synes det mig, at vi dog maatte se, hvad det er for Reglementer og Sikkerhedsbestemmelser, der bliver truffet, for at man med nogenlunde Sindsro kunde gaa med til et saadant Lovforslag som dette. Jeg mener, at Lovforslaget bør nøjere overvejes. Efter hvad den ærede foregaaende Taler fremhævede, baade om Forholdene i andre Lande og andre Institutioner og om Forholdene herhjemme, hvor Erstatningspligten er lagt over paa Jernbaneselskaber, synes jeg ogsaa, der er adskillig Grund til nøjere at overveje dette Lovforslag. Fordi en Højesteretsdom er gaaet ud paa noget, man ikke synes om, kan man dog ikke godt gaa hen og lave et Lovforslag i modsat Retning. Jeg synes, at der er noget sandt i det, man har sagt før, at vi bør altid have det saaledes, at vi kan komme til Domstolene i disse Tilfælde med nogen Forhaabning om, at de vil give os Ret. Det er jo meget godt, at der skal gives andre og bedre Sikkerhedsbestemmelser, men jeg vil gøre opmærksom paa, at det er ikke let at kontrollere deres Overholdelse. Lokomotivet bliver ikke holdende, naar det har stukket Ild her eller der, men løber videre fremad, og saa er det ikke let bagefter at kontrollere, om de Sikkerhedsforanstaltning-